

Västernorrlands län

oktober 2009

Inledning

Årets Företagarkommun är ett gemensamt projekt mellan Företagarna och UC. Syftet är att uppmärksamma de kommuner där företagandet utvecklats bäst under det gångna året.

All tillväxt skapas lokalt. Det är de enskilda entreprenörerna initiativkraft som tillsammans med de anställdas arbete lägger grunden för vårt gemensamma välstånd. Framgångsrika företag och företagare är en förutsättning för lokal utveckling.

Det genomförs ett antal olika rankingar av kommuners näringsliv. Fokus i dessa undersökningar ligger ofta på vad politiken åstadkommer för företagen. I Årets Företagarkommun vänds det resonemanget. Vi försöker istället belysa vad företagen åstadkommer för kommunen och dess invånare i form av tillväxt. Under ett enskilt år betyder företagens prestationer och konjunkturutvecklingen mer för den lokala tillväxten än regelverk och skatter.

Eftersom Årets Företagarkommun mäter tillväxten under ett enskilt år kan stora omplaceringar ske från ett år till ett annat. Detta förhållande är inte konstigt då det är den långsiktiga tillväxten som är mest beroende av ett allmänt gott företagsklimat. Det är inte sannolikt att de långsiktiga tillväxtförutsättningarna ändrar sig radikalt från ett år till ett annat.

På kort sikt är det istället företagen själva som är den viktigaste tillväxtfaktorn. Årets Företagarkommun säger alltså inte var företagsklimatet är bäst. Inte heller säger undersökningen något om var företagen tjänar mest pengar eller har högst omsättning. Den visar istället var företagandet utvecklats bäst under det gångna året, vilket i många fall kan vara från låga nivåer. Men tillväxt är utveckling och vi vill genom denna undersökning belysa de kommuner vars företag vuxit snabbast.

Sammanfattning i korthet

Årets Företagarkommun...	Årets Företagarkommun är inte...
... är baserad på UC-data för aktiebolag som lämnat bokslut två år i rad.	... en urvalsundersökning.
... mäter förbättringar och försämringar jämfört med tidigare år. (D.v.s. tillväxt från år till år)	... en undersökning av företagsklimat eller av var företagen är störst eller mest lönsamma.
... är en utmärkelse till företagen i den kommun som uppvisar störst förbättring.	... en utmärkelse till kommunalpolitiker.

Så är Årets Företagarkommun uppbyggd

Årets Företagarkommun byggs på sex variabler. Fyra av dessa är relaterade till företagets omsättning och resultat. De övriga två avser antalet aktiebolag och deras kreditvärdighet. Årstillväxten av dessa variabler rankas därefter från högst till lägst. Dessa rankingpoäng summeras sedan i ett ovägt index. Ju lägre sammanlagda poäng desto högre placering får kommunen. Variablerna som hämtas från företagets bokslut har vi använt 2008 års bokslut och jämfört med år 2007.

Omsättning. Denna uppgift hämtas från företagets bokslut. Omsättningstillväxten mäts på två sätt. Dels tittar vi på hur stor andel av företagen i kommunen som ökat omsättningen under det senaste året. Dels mäter vi hur den genomsnittliga omsättningen har utvecklats. Enkelt uttryckt visar första delen hur det går för de mindre företagen, medan de större företagen har större betydelse för tillväxten av den genomsnittliga omsättningen. Samma resonemang gäller för resultatkategorierna.

Resultat. Denna information hämtas också från företagets bokslut. Tillväxten mäts på samma sätt som omsättningen. Dels hur stor andel av företagen som ökat sitt resultat och dels tillväxten av det genomsnittliga resultatet. Det är dock problematiskt att mäta utvecklingen av genomsnittresultatet i de fall där genomsnittet går från vinst till förlust och vice versa. Av den anledningen mäts utvecklingen av genomsnittresultatet i nominella termer (kronor) och inte i procentenheter.

Antal företag. Denna information hämtas från UC:s databas. Tillväxten mäts här i form av nettotillskottet av nyregistrerade aktiebolag (d v s efter korrigering för konkurser, avregistreringar och likvideringar) i relation till kommunens totala bolagsstock.

Kreditvärdighet. Mäts som andel företag som fått en förbättrad kreditvärdighet av UC under det gångna året.

Så gjordes undersökningen

Årets Företagarkommun väljs ut gemensamt av Företagarna och UC. Information från UC:s databas används för att välja ut den kommun som utses till Årets Företagarkommun. För att avgöra vilken kommun som har de företag som utvecklats bäst under perioden 2007 till 2008 har vi granskat företagets bokslut från 2008.

De företag som ingår i undersökningen är:

- Aktiebolag
- Bolag med en omsättning på minst 100 000 kronor
- Bolag som funnits i kommunen under de senaste två bokslutsåren
- Endast bolag i kommuner som har 50 eller fler bolag som uppfyller kraven ovan. I år uteslöts tre kommuner på grund av detta krav, Storfors, Bjurholm och Dorotea.

Vi har även tagit fram en ranking för uthållig tillväxt¹, där vi använt oss av data för de sex senaste mätningarna. Det är en sak att ha en hög tillväxttakt under ett enskilt år, det är en helt annan sak att ha hög tillväxttakt under flera år.

¹ Se Uthållig tillväxtranking 2009. www.uc.se eller www.foretagarna.se

Nationell utveckling

Den djupa lågkonjunktur som slog till med stor kraft under senare delen av år 2008 har inte nämnvärt påverkat omsättningen hos landets företag. Av de undersökta kommunerna har hela 283 stycken en bolagsstock där fler än hälften redovisar en ökande omsättning.

Resultatnivån har däremot blivit lidande. Endast 45 av 287 kommuner har en bolagsstock där fler än hälften redovisar ett förbättrat resultat jämfört med året innan.

254 kommuner har fått se den lokala aktiebolagsstocken öka under år 2008, en liten nedgång jämfört med året tidigare.

Allt färre företag har fått förbättrad kreditvärdighet. I 32 av kommunerna har fler än hälften av bolagen fått en högre kreditvärdighet. En klar nedgång från tidigare undersökningar.

Tabell 1. Utveckling av parametrarna

	2006 Bokslut 2005	2007 Bokslut 2006	2008 Bokslut 2007	2009 Bokslut 2008
Antal kommuner där mer än hälften av företagen redovisar ökad omsättning	247	285	288	283
Antal kommuner där mer än hälften av företagen redovisar ökat resultat	215	266	254	45
Antal kommuner med ett ökat antal aktiebolag	232	240	267	254
Antal kommuner där mer än hälften av företagen fått förbättrad kreditvärdighet	196	285	288	32

Länsutveckling

Ranking. Sammantaget hamnar Västernorrland på plats 18 av rikets 21 län. I fjol rankades länet på plats 13.

Omsättning. 57 procent av Västernorrlands aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som den genomsnittliga omsättningen stigit med 4 procent. Länet rankas på en 19:e plats i omsättningskategorin. Det är främst tjänstesektorn som uppvisar den starkaste tillväxten i länet, där 59 procent redovisar en ökad omsättning.

Resultat. 48 procent av länets bolag ökar resultatet samtidigt som genomsnittresultatet ökar med mer än 2,1 miljoner kronor. Sammantaget rankas Västernorrland på andraplats i resultat kategorin. Branschmässigt är resultatförbättringar relativt jämnt fördelad.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 5 592 aktiebolag i länet, en uppgång med 4 procent. Med den tillväxten rankas Västernorrland på en 17:e plats av landets 21 län.

Kreditvärdighet. Endast 44 procent av bolagen i Västernorrland har fått en förbättrad kreditvärdighet – den fjärde lägsta andelen i riket.

Årets Företagarkommun. Tre av länets sju kommuner rankas på den övre halvan i årets undersökning. Timrå rankas högst och landar på en total 27:e plats. Lägst rankas Kramfors kommun på plats 279. Den största kommunen i länet, Sundsvall, rankas på plats 174.

Län	Tillväxt							Ranking				
	Antal AB	Förändr AB	Ökat oms	Ökat res	Förändr oms	Förändr res	Ökad kreditv	Rank 2009	Rank AB	Rank kreditv.	Rank oms	Rank res.
Norrbottn	5923	4%	59%	49%	13%	1887307	48%	1	16	1	1	1
Uppsala	8105	5%	58%	49%	5%	-345732	48%	2	6	2	10	4
Västmanland	6074	5%	60%	49%	8%	-572473	47%	3	13	5	1	5
Gävleborg	6705	5%	60%	48%	3%	-238653	47%	4	4	4	10	7
Kalmar	6034	5%	60%	48%	5%	-15424	45%	5	10	14	5	3
Stockholm	89975	6%	58%	49%	9%	-3303776	46%	6	2	11	7	14
Östergötland	10465	5%	60%	49%	6%	-695710	46%	7	9	12	5	8
Dalarna	7361	5%	60%	48%	6%	-1428386	46%	8	12	8	5	14
Gotland	1531	7%	61%	47%	3%	-81178	42%	9	1	21	8	11
Västerbotten	7188	5%	61%	47%	3%	-884425	46%	10	8	6	8	18
Södermanland	6265	5%	56%	47%	9%	-840641	46%	11	7	7	14	18
Västra Götaland	46760	5%	58%	47%	1%	-68058	46%	12	11	9	18	5
Halland	8939	5%	57%	46%	3%	120592	46%	13	5	13	16	8
Jämtland	3802	4%	60%	48%	5%	-348148	45%	14	20	15	3	10
Värmland	7011	4%	57%	46%	8%	-314141	47%	15	18	3	12	17
Skåne	35502	6%	57%	46%	4%	-78446	44%	16	3	17	15	12
Örebro	6380	4%	57%	47%	8%	-477019	46%	17	14	10	13	16
Västernorrland	5592	4%	57%	48%	4%	2093016	44%	18	17	18	19	2
Jönköping	10086	3%	58%	47%	2%	-332044	44%	19	21	19	16	14
Blekinge	3110	4%	57%	45%	1%	-526361	45%	20	19	16	20	20
Kronoberg	4933	4%	57%	45%	-6%	-992887	43%	21	15	20	21	21
RIKET	287741	5%	58%	48%	6%	-1097412	45%					

Timrå kommun

Västernorrlands länsvinnare i Årets Företagarkommun 2009 är Timrå kommun. I tre av de fyra kategorierna rankas kommunen bland de 100 främsta. Bäst lyckas man när det gäller omsättningens utveckling där man haft den 38:e högsta tillväxttakten i riket.

Omsättning. 59 procent av kommunens aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som genomsnittsomsetningen har ökat med 17 procent jämfört med föregående år. Sammantaget rankas Timrå på plats 38 i omsättningskategorin. Branschmässigt är det främst byggsektorn som utmärker sig, där 66 procent av bolagen ökar sin omsättning.

Resultat. 54 procent av Timrås bolag ökar resultatet. Genomsnittresultatet minskar samtidigt med cirka 170 000 kronor. Sammantaget rankas kommunen på plats 54 i resultat kategorin. Byggsektorn redovisar bäst resultat, hela 69 procent av sektorn redovisar ökat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 261 aktiebolag i kommunen, en uppgång med 4 procent. Med den tillväxten rankas Timrå strax under genomsnittet, på plats 147 i kategorin.

Kreditvärdighet. 47 procent av kommunens företag har fått en ökad kreditvärdighet, vilket ger plats 90 i kategorin.

Fakta om Timrå, vinnarkommunen i Västernorrland

Befolkning 17980

Anställda 5217

Företagare 547

Omsättningsmässigt största privata aktiebolag*

- Permobil AB
- Ahlberg-Dollarstore AB
- Permobil Produktion AB

År	Placering
2009	27
2008	189
2007	100
2006	212
2005	143
2004	51

* avser de bolag vars bokslut undersökningen har tillgång till

Sundsvalls kommun

Länets största kommun, Sundsvall, rankas på en sammanlagd 174:e plats i Årets Företagarkommun. Sundsvall rankas på den övre halvan i en av fyra kategorier. Bäst lyckas man när det gäller resultatutvecklingen där man haft den 44:e högsta tillväxttakten i riket.

Omsättning. 56 procent av kommunens aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som genomsnittsomsetningen endast har ökat med 2 procent jämfört med föregående år. Sammantaget rankas Sundsvall på plats 224 i omsättningskategorin. Branschmässigt är det främst tjänstesektorn som utmärker sig, där 59 procent av bolagen ökar sin omsättning.

Resultat. 47 procent av Sundsvall bolag ökar resultatet. Genomsnittresultatet ökar samtidigt med mer än 5,5 miljoner kronor. Det är således de stora företagen som drar upp utvecklingen. Sammantaget rankas kommunen på plats 44 i resultatkategori. Tillverkningsindustrin redovisar bäst resultat, 49 procent av sektorn redovisar ökat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 2 429 aktiebolag i kommunen, en uppgång med 4 procent – en tillväxttakt som ger plats 177 i kategorin.

Kreditvärdighet. Endast 43 procent av kommunens företag har fått en ökad kreditvärdighet, vilket ger plats 206 i kategorin.

Fakta om Sundsvall, största kommun i Västernorrland

Befolkning 94955

Anställda 45780

Företagare 3327

Omsättningsmässigt största privata aktiebolag*

- SCA Skog AB
- SCA Graphic Sundsvall AB
- E.ON Vattenkraft Sverige AB

År	Placering
2009	174
2008	112
2007	215
2006	130
2005	93
2004	149

* avser de bolag vars bokslut undersökningen har tillgång till

Övriga kommuner

Omsättning. Förutom länsvinnaren Timrå är det Örnsköldsviks kommun som rankas högst i länet när det gäller omsättningen. 58 procent av Örnsköldsviks bolag har ökat omsättningen under det senaste året.

Resultat. Härnösands kommun rankas högst i länet, bortsett från Timrå och Sundsvall, när det gäller resultattillväxten. Det är främst de stora företagen i kommunen som bidrar till detta.

Nettoförändring av bolagsstocken. I Härnösands kommun har bolagsstocken ökat med 9 procent, vilket är den högsta tillväxttakten i länet.

Kreditvärdighet. Endast två kommuner i länet rankas på den övre halvan när det gäller utvecklingen av kreditvärdighet, Timrå och Härnösand.

KOMMUN	Tillväxt							Ranking					
	Antal AB	Förändr AB	Ökad omsättn	Ökat res	Förändr oms	Förändr res	Ökad kredit v,	Total rank 2009	Total rank 2008	Rank AB	Rank kreditv	Rank oms	Rank res
TIMRÅ	261	4%	59%	54%	17%	-176610	47%	27	189	147	90	38	54
HÄRNÖSAND	518	9%	55%	47%	-6%	253824	46%	128	218	12	117	270	71
ÖRNSKÖLDSVIK	1333	4%	58%	49%	10%	-653430	45%	135	181	163	158	71	166
SUNDSVALL	2429	4%	56%	47%	2%	5472682	43%	174	112	177	206	224	44
ÅNGE	222	3%	59%	55%	2%	-337089	42%	192	241	202	235	160	78
SOLLEFTEÅ	411	0%	56%	46%	4%	-47589	41%	249	206	264	250	199	145
KRAMFORS	418	3%	55%	42%	3%	-1109969	42%	279	250	198	226	233	280